

Aagje Nieuwmeijer

Documentatie bij snelfoto Kalverstraat 155

Versie: 6 mei 2021

Auteur: Ton de Zwart

Beschrijving foto

Fotograaf, locatie, fototechnische aspecten

Op bijgaande snelfoto met bovenaan de tekst Kalverstraat 155 en nummer E 178 van American Automatic Fotografie Amsterdam, zien wij Aagje Nieuwmeijer.¹ Het is een ontwikkelgelatinezilverdruk, h 86 mm × b 52 mm. Op de boven- en onderkant zijn in het midden gaatjes van een punaise zichtbaar.

Uiterlijk geportretteerde

Aagje heeft donkere ogen en donker haar dat is opgestoken. Zij lijkt op haar moeder, Wilhelmina Poolen. Op vier van haar bekende foto's is te zien dat zij een hang heeft naar dezelfde statige, voor die tijd al ouderwetse kleding, die steeds donker van kleur is, wat een getrouwde, hervormde vrouw met kinderen betaamt. Aagje is keurig, naar haar stand, de gegoede middenklasse, gekleed. Zij heeft een donkere, w.s. zwarte, dikke, lange katoenen omslag rok aan. De witte bloes heeft een hoge kraag, waarop een broche is gespeld. Over haar witte blouse draagt zij een niet-sluitende gekleurde overbloes, geplooid vanaf de schouder. Deze is afgezet met een donkere bies. Opvallend is het lange koord of chatelaine van zilver waaraan een gebruiksvoorwerp, w.s. buideltasje hangt.² Aan haar linkere ringvinger draagt zij een ring met een steen. Haar nette kleding wijst op een feestelijke gelegenheid.

¹ Foto's verworven uit de collectie van C.J. Hoftijzer, Aalten

² Alexander Beekman, Antiek Zilverwinkel, Haarlem

Het licht komt gelijkmatig van links en is natuurlijk licht vanuit een groot raam. De pose is staand met haar lichaam deels naar het raam gekeerd, terwijl haar hoofd zich naar de lens van de camera richt, die wat lager staat.

Fotomoment, datum, jaar

Op de snelfoto zien wij het portret van een vrouw van middelbare leeftijd, geschatte leeftijd tussen de 43 en 45 jaar oud. Het zou 1914 kunnen zijn. Haar zwager George, een boekhouder, vierde op 6 september 1914 zijn 12½ huwelijk met Maria Traskowski op de Joh. Verhulstraat 24.

Biografische schets van Agatha Johanna Griss

Geboren als Agatha Jacoba Johanna Nieuwmeijer, 12-5-1871 te Schiedam was haar roepnaam Aagje en zij was net als haar moeder Nederlands Hervormd. Zij was de oudste dochter van Jacobus Johannes Nieuwmeijer, Evangelisch Luthers (21 juni 1841 te Amsterdam / 1-5-1927) en Wilhelmina Poolen, Nederlands Hervormd (30 juli 1846 te Rotterdam - 1924). Na hun trouwen op 5 juni 1867 verhuisden haar ouders naar Gouda. Vervolgens naar Amsterdam, Schiedam en Rotterdam. Uit het huwelijk kwamen drie zonen en twee dochters voort.

Twee dochters:

- Agatha Jacoba Johanna , geboren 12-5-1871 te Schiedam
- Wilhelmina Nieuwmeijer, geboren 18-3-78 te Amsterdam

en drie zonen:

- Cornelis, geboren 12-03-68 te Gouda, overleden 17-02-52 te Haarlem
- Jacobus, geboren 10-8-69 te R'dam.
- Henri, geboren op 5 oktober 1872 te Rotterdam

Haar vader was goed terecht gekomen. Hij had zich omhooggewerkt van kantoorbediende naar boekhouder, secretaris en werd uiteindelijk directeur van een bedrijf in levensverzekeringen. Voor zover bekend hadden moeder en dochters geen beroep.

Aagje heeft haar kindertijd en jeugd in Amsterdam doorgebracht. Zij trouwde op 6 juni 1895 in Amsterdam met Jacob Griss en vertrok, via Harlingen, naar Rotterdam. Jacobus Johannes Griss, roepnaam Jacob, geb. 10-8-1869 te Gouda en overleden op 12-02-45 te Rotterdam, was zijn loopbaan begonnen als onderwijzer te Gouda en werd na zijn studie M.O. leraar in de Nederlandse

Taal- en Letterkunde, eerst op de HBS van Harlingen en vanaf 1-9-1903 in de gemeente R'dam. Jacob was een talentvol man en was verzekerd van een goed inkomen. Hij schreef samen met Dr. H.C. Raaf een handboek voor het hoger onderwijs, dat jaren achtereen werd herdrukt door een Rotterdamse uitgever: "Zeven eeuwen. Spiegel der Nederlandsche letteren van 1200 tot heden" (4 delen). In kritieken werd het een letterkundig standaardwerk genoemd. Hij was belesen, hij vertaalde literaire stukken o.a. van Schiller, speelde piano en componeerde muziekstukken, schreef toneelstukken en regisseerde uitvoeringen, die in zijn school en in de "Groote Schouwburg", De Doelen in Rotterdam werden opgevoerd. Hij was medeorganisator van een benefietvoorstelling voor Frederik van Eeden, die hij kende. Het was een zogeheten opera-concert, waarvoor hij de muziek had gecomponeerd. Tijdens de voorstelling droeg Jacob enkele gedichten van Van Eeden voor. Hij dirigeerde in Schouwburg Tivoli in Utrecht tijdens een feestelijke bijeenkomst het koor van de H.B.S. Bond.

Aagje woonde ten tijde van bovenstaande snelfoto met haar gezin in Rotterdam. Zij was met haar echtgenoot echter regelmatig in Amsterdam en Haarlem voor familiebezoek. Haar schoonouders, George Cornelis Griss en Aaltje Johanna Kruisheer woonden in de Willemstraat 30 in de Jordaan. Haar zwagers in Amsterdam Zuid. George in de Joh. Verhulstraat 24. Haar andere zwager Jan Pieter Griss was M.O. leraar Frans met echtgenoot in de Van Baerlestraat 36.

De Nieuwmeijers, zuster, broers en ouders woonden in Haarlem. Haar moeder overleed op 21 april 1924 aan de Zijlweg 24. Haar vader verhuisde naar de M. van Heemskerckstraat 2 aldaar.

Enkele foto's van Aagje

			
Aagje 16 jaar Foto 1887	Aagje gefotografeerd in R'dam tussen 1864 en 1910, 39 jr? Achterop staat: "Aagje" geschreven.	Aagje 43 jaar, Foto 1914	Aagje 51 jaar? gefotografeerd in A'dam tussen 1882 - 1922.
	Fotograaf P.W. Roemer (Pieter Wilhelmus) werkzaam in Rotterdam tussen 1864 en 1910. Bij Photographie Instantané P.W. Roemer op verschillende adressen.	Fotostudio: American Automatic Fotografie, werkzaam vanaf 30 mei 1914, Kalverstraat 155	Fotograaf H.C. de Graaff (Hendrik Coenraad) werkzaam in Amsterdam tussen 1882 - 1922. Bij Societe Anonyme in Koningsplein 1 hoek Singel v.a. 1891 gebouw "Kosmos"

Agatha en haar echtgenoot hadden een dochter en een zoon. De dochter vernoemden zij naar de moeder en vader: Agatha Jacoba Johanna Griss, geb. 20-05-90 te Amsterdam. Deze dochter trouwde 24-02-1921 op 20 jarige leeftijd in Rotterdam met Evert Koning, 29 jaar en arts, uit Zaandijk. Het jonge paar ging in Naaldwijk wonen. Na het plotselinge overlijden van Evert in 1926 hertrouwde zij op 23 mei 1928, toen moeder al was overleden, met Cornelis Langeveld, een tandarts uit Den Haag. Zij gingen wonen in Loosduinen. De zoon van Aagje en Jacob, Jacobus Johannes, werd geboren op 27-06-99 te Amsterdam. Hij haalde op 12-7-17 zijn HBS diploma in R'dam.

Na het overlijden van Agatha hertrouwde J.J. Griss op 23-02-1928 met een jonge, Rooms Katholieke vrouw, Adriana H.J.M.J. van den Tempel, geb. 15-04-1897 uit Bergen op Zoom, en verhuisde naar de Burg. Meineszlaan 45 in R'dam. Hij was 55 jaar en zijn bruid 26 jaar jonger dan zijn eerste, overleden vrouw... Jacobus Johannes Griss overleed op 12-02-45 te Hilligersberg. Zijn uitgebreide bibliotheek Nederlandse letterkunde werd eind maart 1947 geveild door Berkelouw op de Spiegelgracht in Amsterdam.

Adressen Aagje

Datum ingeschreven	Adressen, woonplaatsen:
12-03-71	Aagje geboren te Schiedam
05-10-72	Henri geboren te Rotterdam
15-05-77	P. C. Hoofdstraat 96 bovenhuis, A'dam
Dec. 1877	Paleisstraat 4, A'dam, Wilhelmina geb.
08-06-80	Prinsengracht 208, A'dam
10-11-81	Spuistraat 90, A'dam
19-06-82	Overtoom 168 (N. Amstel) , A'dam
17-02-83	Spaarndammerstraat 38, A'dam
13-2-84	Sloten (N. Amstel)
13-12-84	Heerengracht 561, A'dam
Juli 85	Reguliersgracht 58, A'dam
12-06-95?	Ceintuurbaan 139, A'dam
25-05-96	Roelof Hartstraat 177, A'dam
11-12-97	Roelof Hartstraat 177hs, A'dam
23-10-99	Harlingen
28-08-1903	Verhuisd naar Rotterdam
29-01-1916	Josephstraat 202, Rotterdam
	Malthenesserlaan 238b, R'dam
10-5-1922	Walenburgeweg 47a, R'dam
7-3-1927	Adrien Milderstraat 10b, R'dam
23-02-28	Burg. Meineszlaan 45b, R'dam
19-4-34	Hilligersberg

Bronnen:

- Delpher
- Gemeentearchief Amsterdam
- WiewasWie
- RKD
- Chiem Hoftijzer, Aalten